

TĚHOTENSTVÍ, DĚTI 04. 02. 2019

Vzdělávací program Začít spolu - alternativa ke klasickému vzdělávání

Pokud narazíte na mateřskou či základní školu, která zajišťuje vzdělávání podle programu Začít spolu, počítejte s individuálním přístupem ke každému...

Klasický způsob vzdělávání dětí na mateřských a základních školách je stále nejrozšířenější, má však řadu nevýhod. V České republice existují i školy, které zohledňují individuální potřeby žáků a výuku zajišťují podle alternativních vzdělávacích programů, například podle programu Začít spolu, který je u nás realizován od poloviny 90. let. Mezi takové školy patří i Základní a Mateřská škola Louňovice pod Blaníkem, která podle tohoto programu vyučuje již od školního roku 2006/2007. V čem se od klasické výuky liší a jaké jsou její přednosti?

Důraz na individuální přístup k dětem

Pokud narazíte na mateřskou či základní školu, která zajišťuje vzdělávání podle **programu Začít spolu**, počítejte s individuálním přístupem ke každému žákovi. Program je totiž koncipován tak, aby vytvářel podmínky pro vzdělávání dětí s různou mírou nadání, stejně tak s různými potřebami

podpory i pomoci.

Dítě je chápáno jako **tvůrce svého vzdělání** a má možnost se na něm do určité míry samo podílet. Nedílnou součástí je také dobrý vztah s rodiči. Rodič je totiž chápán jako vítaný partner školy, který s ní úzce spolupracuje. Pedagogové pak působí jako průvodci dětí na jejich cestě za vzděláním, jsou jim oporou zdrojem zpětné vazby.

V čem se vzdělávací program liší od klasického modelu vzdělávání

Abychom pochopili vzdělávání podle zmiňovaného alternativního vzdělávacího programu v praxi, obrátili jsme se na [ZŠ a MŠ Louňovice pod Blaníkem](#), která vyučuje podle tohoto programu již několik let. Jak tedy jeden den ve třídě vypadá?

Ranní kruh

Den začíná tzv. **ranním kruhem**, což je místo pro společné setkávání, kde se odehrávají různé aktivity. Délka denního kruhu trvá obvykle 10 až 20 minut podle druhu vykonávaných aktivit a potřeb dětí. V rámci tohoto bloku se mohou děti podělit o své zážitky z předešlého dne, vyjádřit své pocity, udržovat různé rituály. Tato úvodní část dne je **skvělou příležitostí pro motivaci k tématu**, o kterém se budou děti učit. Ranní kruh slouží zejména k usnadnění přechodu z domova do školy a k získání motivace na aktivity, které se budou konat během dne.

Integrovaná tematická výuka

Po ranním kruhu následuje **integrováná tematická výuka** v délce jedné vyučovací hodiny. V této části dne děti pracují samostatně, ve dvojicích či malých skupinách. Pomocí různých metod a didaktických her si osvojují a procvičují učivo. Třída **pracuje na společném zadání** a rozvíjí znalosti z českého jazyka, matematiky, vlastivědy a přírodovědy, prvouky, ale také cizího jazyka.

Půlhodinová přestávka

Po tematické výuce následuje **30minutová přestávka**, během které si děti odpočinou a naberou dostatek síly pro další vzdělávání. Volný čas mohou trávit venku nebo uvnitř budovy školy. Konkrétně ve **škole v Louňovicích pod Blaníkem** mají děti k dispozici i společenské hry či knihy.

Práce v centrech aktivit

Po velké půlhodinové přestávce čeká děti 60minutová práce v centrech aktivit, kde mají připravené **úkoly související s tématem projektu**, které aktuálně řeší. Dítě navštíví každý den jiné centrum a během stanoveného času řeší zadané úkoly. Každé centrum má svůj název a může se obměňovat, obvykle se jedná o centrum čtení a psaní, centrum matematiky, centrum objevů či výtvarný ateliér. Děti vzájemně spolupracují a rozdělí si role. Vzdělávací aktivity jsou stanové tak, aby vedly k přemýšlení i praktické činnosti.

Hodnotící kruh

Den ve třídě ve společném kruhu začíná i končí. V závěrečném hodnotícím kruhu děti **prezentují svou práci a vyměňují si zkušenosti**. V hodnotícím kruhu se aktivně zapojuje i učitel, který dětem předává cennou zpětnou vazbu a doporučení, chválí je či děkuje za pomoc. Děti se rozloučí a společně uzavřou jeden školní den.

Výuka probíhá s využitím různých vzdělávacích metod

Aby byla výuka podle zmíněného vzdělávacího programu efektivní, musí pedagogové využívat různé metody výuky. [Základní a Mateřská škola Louňovice pod Blaníkem](#) pak jako nástroje k naplňování cílů základního vzdělávání využívá metody projektového vyučování, genetickou metodu čtení, výuku matematiky dle profesora Hejného či vedení osobního portfolia.

- **Projektové vyučování** - komplexní vzdělávací metoda, která je založena na propojení praxe a teorie. Žáci se věnují projektům na téma, které je důležité pro jejich každodenní život. Uplatňuje se při tom individuální i kolektivní práce.
- **Genetická metoda čtení** - spočívá v hláskování slov. Dítě nejprve přehláskuje slovo, pak ho přečte dohromady, takže slova spojuje bez slabikování.
- **Výuka matematiky podle prof. Hejného** - komplexní metoda výuky matematiky, která se řídí 12 základními principy. Děti objevují matematiku sami a s radostí, pracují se schémata v hlavě a staví na vlastních zážitcích.
- **Vedení osobního portfolia** - žáci si vedou osobní portfolio, díky kterému mohou prezentovat výsledky své práce. Dítě se může kdykoliv podívat, jak řešilo konkrétní problém. Používá vlastnoručně vyrobené encyklopedie a pomůcky. Osobní portfolio slouží i pro rodiče, kteří si tak snadno udělají přehled o tom, čím se dítě aktuálně zabývá a co řeší.

Zaujala vás forma alternativního způsobu vzdělávání a chtěli byste se o něm dozvědět více? Podrobnější informace najdete na internetových stránkách zmiňované školy. Škola je **otevřená veřejnosti**, po předchozí domluvě může kdokoliv strávit část v hodinách a nasát přátelskou atmosféru.